Р Е П У Б Л И К А Б Ъ Л Г А Р И Я

Н А Р О Д Н О С Ъ Б Р А Н И Е

Проект

З А К О Н

за изменение и допълнение на Закона за българското гражданство

(Обн., ДВ, бр. 136 от 1998 г.; изм. и доп., бр. 41 от 2001 г., бр. 54 от 2002 г., бр. 52 и 109 от 2007 г. и бр. 74 и 82 от 2009 г.)

§ 1. В чл.15 се правят следните изменения и допълнения:

1. Досегашният текст става ал. 1.

2. Създава се ал. 2:

„(2) В производството по придобиване на българско гражданство по натурализация българският произход се удостоверява с документ, издаден от Държавната агенция за българите в чужбина, който се представя едновременно с молбата за придобиване на българско гражданство. В удостоверението се посочва въз основа на какви данни е установен българският произход.”

§ 2. Член 29 се изменя така:

„Чл. 29. (1) Придобиване на българско гражданство по натурализация, освобождаване от българско гражданство и възстановяване на българско гражданство се извършва по молба на заинтересуваното лице, подадена лично в Министерството на правосъдието или в дипломатическото или консулското представителство на Република България. Дипломатическото или консулското представителство на Република България задължително дава мотивирано становище по молбата.

(2) За малолетните молбата се подава от техните родители или настойници, а за непълнолетните тя се приподписва от родителите или от попечителите им. Не се изисква съгласието на родител, който е лишен от родителски права.

(3) При подаването на документите с молителя се провежда интервю. За малолетните интервю се провежда с техните родители или настойници. При провеждане на интервю с непълнолетни те се придружават от родителите или попечителите им.”

§ 3. В чл. 32 ал. 2 се отменя.

§ 4. В чл. 33 се правят следните изменения:

1. В ал. 1 думите „Агенцията за бежанците” се заменят с „Държавната агенция за бежанците”.

2. В ал. 3 думите „писмено становище” се заменят с „писмени становища на Министерството на вътрешните работи и”.

§ 5. Член 35 се изменя така:

„Чл. 35. (1) Министърът на правосъдието прави предложение за издаване на указа по чл. 34 в срок до:

1. осемнадесет месеца - по молбите за придобиване на българско гражданство по натурализация;

2. дванадесет месеца - по молбите на лица от български произход за придобиване на българско гражданство по натурализация;

3. шест месеца - по молбите за възстановяване на българско гражданство;

4. шест месеца - по молбите за освобождаване от българско гражданство;

5. три месеца - по предложенията за придобиване на българско гражданство по чл. 16, както и за отмяна на натурализация или за лишаване от българско гражданство.

(2) Сроковете по ал. 1 текат от постъпването на молбата или предложението в Министерството на правосъдието, съответно от датата на отстраняване на нередовностите.

(3) Становищата на Министерството на вътрешните работи и на Държавна агенция "Национална сигурност" постъпват в Министерството на правосъдието:

1. по ал. 1, т. 1 - в срок не по-късно от десет месеца преди изтичането на срока – за Министерството на вътрешните работи, съответно два месеца преди изтичането на срока - за Държавна агенция "Национална сигурност";

2. по ал. 1, т. 2 - в срок не по-късно от седем месеца преди изтичането на срока – за Министерството на вътрешните работи, съответно два месеца преди изтичането на срока - за Държавна агенция "Национална сигурност";

3. по ал. 1, т. 3 - в срок не по-късно от четири месеца преди изтичането на срока – за Министерството на вътрешните работи, съответно два месеца преди изтичането на срока - за Държавна агенция "Национална сигурност";

4. по ал. 1, т. 5 - в срок не по-късно от два месеца преди изтичането на срока – за Министерството на вътрешните работи, съответно един месец преди изтичането на срока - за Държавна агенция "Национална сигурност".”

§ 6. В чл. 37, ал. 2 се правят следните изменения и допълнения:

1. Създава се нова т. 1:

„1. общините или кметствата, където се съхранява актът за раждане на лицето – за вписване на промените в гражданството в регистъра за гражданско състояние;”.

2. Досегашната т. 1 става т. 2 и в нея думите „регистрите за гражданското състояние на населението” се заменят с „регистъра на населението”.

3. Досегашната т. 2 става т. 3.

§ 7. В чл. 41 се правят следните изменения и допълнения:

1. Досегашният текст става ал. 1.

2. Създава се ал. 2:

„(2) „Министерството на правосъдието има право на безплатен достъп до Национална база данни „Население”, поддържана от Министерството на регионалното развитие и благоустройството. Редът, начинът и обхватът на данните, до които се предоставя достъп, се определят със споразумение между Министерството на регионалното развитие и благоустройството и Министерството на правосъдието.”

§ 8. В § 2 от Допълнителните разпоредби т. 1 се изменя така:

„1. Лице от български произход" е лице, на което поне един възходящ е българин по народност.”

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 9. Молбите, подадени до влизането в сила на този закон, се разглеждат и решават при досегашните условия и ред.

§ 10. В Закона за гражданската регистрация (обн., ДВ, бр. 67 от 1999 г.; изм. и доп., бр. 28 и 37 от 2001 г., бр. 54 от 2002 г., бр. 63 от 2003 г., бр. 70 и 96 от 2004 г., бр. 30 от 2006 г., бр. 48 и 59 от 2007 г., бр. 105 от 2008 г. и бр. 6, 19, 47, 74 и 82 от 2009 г.) чл. 20 се отменя.

Законът е приет от 41-ото Народно събрание на ……
2010 г. и е подпечатан с официалния печат на Народното събрание.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ:

(Цецка Цачева)

М О Т И В И
към проекта на Закон за изменение и допълнение на Закона за българското гражданство

Законопроектът за изменение и допълнение на Закона за българското гражданство цели доразвиване и усъвършенстване на материята, свързана с българското гражданство. Приетият през 1998 г. Закон за българското гражданство (ЗБГ) с промените, извършени в него, урежда по модерен начин и в съответствие с международноправните изисквания отношенията във връзка с българското гражданство. Едновременно с това прилагането на закона през периода от неговото приемане досега показва необходимостта от усъвършенстване регламентирането на определени елементи от тази сфера на регулиране.

С новата ал. 2 на чл. 15 се уточнява, че в производството по придобиване на българско гражданство по натурализация българският произход се удостоверява с документ, издаден от Държавната агенция за българите в чужбина, който се представя едновременно с молбата за придобиване на българско гражданство. В удостоверението се посочва въз основа на какви данни е установен българският произход. Предложението цели да бъде предотвратено разрастването на тенденцията за представяне на неистински и подправени документи с цел установяване на български произход. Обстоятелството, че определено лице е от български произход, в производството по придобиване на българско гражданство по натурализация би следвало да се доказва само с удостоверение от Държавната агенция за българите в чужбина (ДАБЧ). Председателят на ДАБЧ е едноличен орган на изпълнителната власт, който ръководи, координира и контролира провеждането на държавната политика по отношение на българските общности извън Република България. Издаването на удостоверения за български произход от ДАБЧ се основава на специално разработени процедури, свързани с установяването на етническа принадлежност. Целесъобразно е да се използват капацитетът и базата натрупани данни на този специализиран държавен орган.

Такава промяна ще доведе до значително ускоряване разглеждането на преписките за българско гражданство в разумни срокове, каквито са изискванията и на Европейската конвенция за гражданството. На практика проверките, които се извършват във връзка с автентичността на представяните документи, допълнително затруднява производството по българското гражданство и удължава срока за неговото приключване. Допълнителни проверки и експертизи за автентичност на документите се извършват предимно по преписки, към които няма приложено удостоверение за български произход, издадено от ДАБЧ.

Промяната, предложена в чл. 29, цели да ограничи възможността молбите в производството по българското гражданство да бъдат подавани чрез пълномощници или по пощата. Запазва се възможността за лицата, които живеят в чужбина, да подават молбите в дипломатическите или консулските представителства на Република България.

Личното явяване и провеждането на интервю ще намали възможността фирми и посредници да осъществяват бизнес, свързан с документи относно гражданството, чрез който се създават условия за корупционни механизми. Практиката показва, че голяма част от неистинските и преправените документи по преписките са представени от посредници. Преобладаващата част от кандидатите за българско гражданство живеят в чужбина и подаването на молбите лично в дипломатическите или консулските представителства ще ограничи представянето на фалшиви документи. По този начин ще се ограничи и възможността за използване на производството по българското гражданство за подмяна на самоличност.

За разлика от действащия закон законопроектът определя срок за произнасяне и за ведомствата, които задължително дават становища по молбите и предложенията – Държавна агенция „Национална сигурност" и Министерството на вътрешните работи, с което се постига оптимизиране на процедурата и точно посочване на задълженията на участващите в нея.

ЗА МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ:

(Симеон Дянков)